ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 30.05.1988 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

84

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 29. apríla 1988
o Medzinárodnom dohovore proti apartheidu v športe

Dňa 10. decembra 1985 bol v New Yorku dojednaný Medzinárodný dohovor proti apartheidu v športe.

V mene Československej socialistickej republiky bol dohovor podpísaný v New Yorku 25. februára 1987.

S dohovorom vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky a prezident Československej socialistickej republiky ho ratifikoval. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, depozitára dohovoru, 29. júla 1987.

Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 18 ods. 1 dňom 3. apríla 1988 a týmto dňom nadobudla platnosť aj pre Československú socialistickú republiku.

Český preklad dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Minister:

Ing. Chňoupek v. r.

MEDZINÁRODNÝ DOHOVOR PROTI APARTHEIDU V ŠPORTE

Zmluvné štáty tohto dohovoru,

pripomínajúc ustanovenia Charty Organizácie Spojených národov, podľa ktorých sa všetky členské štáty zaväzujú podnikať v spolupráci s touto organizáciou spoločné i samostatné akcie na dosiahnutie všeobecného uznania a rešpektovania ľudských práv a základných slobôd pre všetkých bez rozdielu rasy, pohlavia, jazyka alebo náboženského vyznania,

berúc do úvahy Všeobecnú deklaráciu ľudských práv, ktorá vyhlasuje, že všetci ľudia sa narodili ako slobodní a rovnoprávni vo svojej dôstojnosti i právach a že každý človek má nárok na všetky práva a slobody uvedené v tejto deklarácii bez akéhokoľvek rozlišovania, najmä podľa rasy, farby pleti alebo národnostného pôvodu,

zaznamenávajúc, že v súlade s Medzinárodným dohovorom o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie jeho zmluvné štáty zvlášť odsudzujú rasovú segregáciu a apartheid a zaväzujú sa zabraňovať všetkým praktikám tejto povahy vo všetkých oblastiach, zakázať ich a vyhubiť,

zaznamenávajúc, že Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov prijalo rad rezolúcií odsudzujúcich uplatňovanie apartheidu v športe a potvrdilo bezvýhradnú podporu olympijskej zásade neprípustnosti žiadnej diskriminácie na základe rasy, náboženského vyznania alebo politickej príslušnosti a toho, že jediným kritériom účasti na športových akciách musia byť športové výsledky,

berúc do úvahy, že Medzinárodná deklarácia proti apartheidu v športe, ktorú prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov 14. decembra 1977, slávnostne potvrdzuje potrebu urýchleného odstránenia apartheidu v športe,

pripomínajúc ustanovenia Medzinárodného dohovoru o potlačení a trestaní zločinu apartheidu a zvlášť uznávajúc, že účasť na športových výmenách s družstvami vyberanými na základe apartheidu priamo podporuje a povzbudzuje páchanie zločinu apartheidu, ako je vymedzený v tomto dohovore,

rozhodnuté prijať všetky nevyhnutné opatrenia na odstránenie apartheidu v športe a podporovať medzinárodné športové kontakty založené na olympijskej zásade,

uznávajúc, že športové kontakty s akoukoľvek krajinou, ktorá uskutočňuje politiku apartheidu v športe, potvrdzujú a posilňujú apartheid v rozpore s olympijskou zásadou, a tak vyvolávajú oprávnené znepokojenie všetkých vlád,

prajúc si uskutočňovať zásady obsiahnuté v Medzinárodnej deklarácii proti apartheidu v športe a zabezpečiť čo najrýchlejšie prijatie praktických opatrení za týmto účelom,

presvedčené, že prijatie Medzinárodného dohovoru proti apartheidu v športe vyústi v účinnejšie opatrenia na medzinárodnej a národnej úrovni za účelom odstránenia apartheidu v športe,

dohodli sa takto:

Článok 1

Na účely tohto dohovoru:

a) výraz „apartheid“ označuje systém inštitucionalizovanej rasovej segregácie a diskriminácie za účelom vytvoriť a upevniť nadvládu jednej rasovej skupiny osôb nad inou rasovou skupinou osôb a systematicky tieto osoby utláčať, ako je to v Južnej Afrike, a „apartheid v športe“ označuje uskutočňovanie politiky a praktík takého systému v športovej činnosti tak medzi profesionálmi, ako aj medzi amatérmi;

b) výraz „národné športové zariadenie“ označuje akékoľvek športové zariadenie, ktoré funguje v rámci športového programu uskutočňovaného pod záštitou vlády štátu;

c) výraz „olympijská zásada“ označuje zásadu, podľa ktorej sa nepripúšťa diskriminácia na základe rasy, náboženského vyznania alebo politickej príslušnosti;

d) výraz „športová zmluva“ označuje akúkoľvek zmluvu uzavieranú za účelom organizácie, podpory a uskutočnenia akýchkoľvek športových akcií a účasti na nich alebo uskutočnenie s nimi súvisiacich práv včítane servisu;

e) výraz „športová organizácia“ označuje akúkoľvek organizáciu vytvorenú za účelom organizovania športovej činnosti na národnej úrovni včítane národných olympijských výborov, národných športových federácií alebo národných riadiacich športových výborov;

f) výraz „družstvo“ označuje skupinu športovcov organizovanú za účelom účasti na športových akciách, kde súťaží s inými takto organizovanými skupinami;

g) výraz „športovci“ označuje mužov a ženy, ktorí sa zúčastňujú na športových akciách individuálne alebo ako členovia družstva, ako aj manažérov, trénerov, inštruktorov a iné úradné osoby, ktoré plnia funkcie dôležité pre družstvo.

Článok 2

Zmluvné štáty rozhodne odsudzujú apartheid a zaväzujú sa bez meškania vykonávať všetkými vhodnými prostriedkami politiku odstránenia apartheidu vo všetkých jej formách v oblasti športu.

Článok 3

Zmluvné štáty nedovolia športové styky s krajinou praktikujúcou apartheid a prijmú príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby také styky nemali ich športové organizácie, družstvá a jednotliví športovci.

Článok 4

Zmluvné štáty prijmú všetky možné opatrenia na zamedzenie športových stykov s krajinou praktikujúcou apartheid a zabezpečí účinné prostriedky realizácie týchto opatrení.

Článok 5

Zmluvné štáty odmietnu poskytnúť finančnú alebo inú pomoc umožňujúcu ich športovým organizáciám, družstvám a jednotlivým športovcom zúčastniť sa na športových akciách v krajine praktikujúcej apartheid alebo s družstvami alebo jednotlivými športovcami vybranými na základe apartheidu.

Článok 6

Každý zmluvný štát prijme príslušné opatrenia proti svojim športovým organizáciám, družstvám a jednotlivým športovcom, ktorí sa zúčastnia na športových akciách v krajine praktikujúcej apartheid, alebo s družstvami, ktoré reprezentujú krajinu praktikujúcu apartheid. Také opatrenia zahŕňajú najmä:

a) odmietnutie poskytnúť takým organizáciám, družstvám a jednotlivým športovcom finančnú alebo inú pomoc na akýkoľvek účel;

b) obmedzenie prístupu takých športových organizácií, družstiev alebo jednotlivých športovcov do národných športových zariadení;

c) odmietanie všetkých športových zmlúv, ktoré predvídajú uskutočnenie športových akcií v krajine praktikujúcej apartheid alebo s družstvami alebo jednotlivými športovcami vybranými na základe apartheidu;

d) odmietnutie udeliť týmto družstvám a jednotlivým športovcom národné športové pocty alebo vyznamenania a ich odobratie;

e) odmietnutie oficiálnych prijatí na počesť týchto družstiev alebo športovcov.

Článok 7

Zmluvné štáty odmietnu udeliť víza alebo povoliť vstup zástupcom športových organizácií, družstvám a jednotlivým športovcom reprezentujúcim krajinu praktikujúcu apartheid.

Článok 8

Zmluvné štáty prijmú všetky patričné opatrenia na to, aby krajiny praktikujúce apartheid boli vylúčené z medzinárodných a regionálnych športových organizácií.

Článok 9

Zmluvné štáty prijmú všetky patričné opatrenia na zabránenie tomu, aby medzinárodné športové organizácie ukladali finančné alebo iné tresty ich členským organizáciám, ktoré v súlade s rezolúciami Organizácie Spojených národov, ustanoveniami tohto dohovoru a duchom olympijskej zásady odmietajú zúčastniť sa na športových akciách s krajinou praktikujúcou apartheid.

Článok 10

1. Zmluvné štáty vynaložia najväčšie úsilie na to, aby zabezpečili všeobecné dodržiavanie olympijskej zásady nediskriminácie a ustanovenia tohto dohovoru.
2. Za tým účelom zmluvné štáty zakážu vstup na svoje územie členom družstiev a jednotlivým športovcom, ktorí sa zúčastnia alebo sa zúčastnili na športových súťažiach v Južnej Afrike, ako aj zástupcom športových organizácií, členom družstiev a jednotlivým športovcom, ktorí z vlastnej iniciatívy pozývajú športové organizácie, družstva a športovcov, ktorí oficiálne reprezentujú krajinu praktikujúcu apartheid a ktorí sa zúčastňujú na súťažiach pod jej vlajkou. Zmluvné štáty môžu takisto zakázať vstup zástupcom športových organizácií, členom družstiev alebo jednotlivým športovcom, ktorí udržiavajú športové styky so športovými organizáciami, družstvami alebo športovcami, ktorí reprezentujú krajinu praktikujúcu apartheid a ktorí sa zúčastňujú na súťažiach pod jej vlajkou. Zákaz vstupu nesmie porušovať poriadky príslušných športových federácií, ktoré podporujú odstránenie apartheidu v športe, a vzťahuje sa iba na účasť na športových akciách.
3. Zmluvné štáty odporučia svojim zástupcom v medzinárodných športových federáciách, aby prijali všetky možné a praktické opatrenia na zabránenie účasti športových organizácií, družstiev a športovcov uvedených v odseku 2 v medzinárodných súťažiach, a prostredníctvom svojich zástupcov v medzinárodných športových organizáciách prijmú všetky možné opatrenia na:
   a) zabezpečenie toho, aby Južná Afrika bola vylúčená zo všetkých federácií, ktorých je doteraz členom, a na odmietnutie opätovného prijatia Južnej Afriky za člena ktorejkoľvek federácie, z ktorej bola vylúčená; a
   b) v prípade, že národné federácie pripúšťajú športové výmeny s krajinou praktikujúcou apartheid, na prijatie sankcií proti týmto národným federáciám včítane, pokiaľ je to potrebné, vylúčenia z príslušných medzinárodných športových organizácií a vylúčenia ich reprezentantov z účasti na medzinárodných športových súťažiach.
4. V prípadoch zjavného porušovania ustanovení tohto dohovoru prijmú zmluvné štáty patričné opatrenia, ktoré považujú za vhodné, včítane, pokiaľ je to potrebné, opatrení na vylúčenie zodpovedných národných športových riadiacich orgánov, národných športových federácií alebo športovcov príslušných krajín z účasti na medzinárodných športových súťažiach.
5. Ustanovenia tohto článku týkajúce sa konkrétne Južnej Afriky sa prestanú uplatňovať, až bude v tejto krajine odstránený systém apartheidu.

Článok 11

1. Bude ustanovená Komisia proti apartheidu v športe (ďalej len „Komisia“), ktorá bude zložená z pätnástich členov vysokých morálnych vlastností a oddaných boju proti apartheidu, pričom osobitná pozornosť sa bude venovať účasti osôb majúcich skúsenosti zo športovej

administratívy a volených zmluvnými štátmi z ich občanov, pričom sa bude brať zreteľ na čo najspravodlivejšie zemepisné rozdelenie miest a na zastúpenie hlavných právnych systémov.

2. Členovia Komisie budú volení tajným hlasovaním z kandidátov uvedených v zozname osôb vymenovaných zmluvnými štátmi. Každý zmluvný štát môže vymenovať zo svojich občanov jednu osobu.
3. Prvé voľby sa budú konať šesť mesiacov po tom, čo tento dohovor nadobudne platnosť. Generálny tajomník Organizácie Spojených národov zašle zmluvným štátom najneskoršie tri mesiace pred každými voľbami list, v ktorom je výzva, aby do dvoch mesiacov oznámili svojich kandidátov. Generálny tajomník pripraví abecedný zoznam všetkých takto navrhnutých osôb s uvedením zmluvných štátov, ktoré ich navrhli, a zašle ho zmluvným štátom.
4. Voľby členov Komisie sa budú konať na zasadnutí zmluvných štátov, ktoré generálny tajomník zvolá do sídla Organizácie Spojených národov. Na tomto zasadnutí, na ktorom budú kvórum tvoriť dve tretiny zmluvných štátov, budú do Komisie zvolení tí kandidáti, ktorí dostanú najväčší počet hlasov a absolútnu väčšinu hlasov prítomných a hlasujúcich zástupcov zmluvných štátov.
5. Členovia Komisie budú volení na štvorročné obdobie. Funkčné obdobie deviatich členov zvolených pri prvých voľbách uplynie však za dva roky; mená týchto deviatich členov vyžrebuje predseda Komisie ihneď po prvých voľbách.
6. Aby sa obsadili uprázdnené miesta, vymenuje zmluvný štát, ktorého občan prestal byť členom Komisie, inú osobu zo svojich občanov s výhradou, že bude schválená Komisiou.
7. Zmluvné štáty uhrádzajú náklady svojich občanov spojené s výkonom ich funkcie členov Komisie.

Článok 12

1. Zmluvné štáty sa zaväzujú, že pre rokovanie Komisie budú predkladať generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov správu o zákonodarných, súdnych, správnych alebo iných opatreniach, ktoré prijali na vykonanie ustanovení tohto dohovoru, do roka po nadobudnutí jeho platnosti a potom každé dva roky. Komisia môže požadovať od zmluvných štátov doplňujúce informácie.
2. Komisia bude Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov každoročne predkladať prostredníctvom generálneho tajomníka správu o svojej činnosti a môže robiť návrhy a všeobecné odporúčania na základe správ a informácií, ktoré dostala od zmluvných štátov. Tieto návrhy a odporúčania budú predložené Valnému zhromaždeniu spoločne s prípadnými pripomienkami príslušných zmluvných štátov.
3. Komisia bude najmä posudzovať vykonávanie ustanovení článku 10 tohto dohovoru a odporučí opatrenia, ktoré by sa mali prijať.
4. Na žiadosť väčšiny zmluvných štátov zvolá generálny tajomník ich zasadanie na posúdenie ďalších opatrení zameraných na to, aby sa ustanovenia článku 10 tohto dohovoru vykonávali. V prípadoch zjavného porušenia ustanovení tohto dohovoru zvolá generálny tajomník na žiadosť Komisie zasadanie zmluvných štátov.

Článok 13

1. Ktorýkoľvek zmluvný štát môže kedykoľvek vyhlásiť, že uznáva príslušnosť Komisie pre prijímanie a prerokúvanie sťažností o porušovaní ustanovení tohto dohovoru predložených zmluvnými štátmi, ktoré tiež urobili také vyhlásenie. Komisia môže rozhodnúť o príslušných opatreniach, ktoré sa majú prijať v súvislosti s porušeniami.
2. Zmluvné štáty, proti ktorým sa v súlade s odsekom 1 tohto článku podala sťažnosť, majú právo vyslať svojho zástupcu na účasť na rokovaniach Komisie.

Článok 14

1. Komisia sa schádza najmenej raz za rok.
2. Komisia prijme svoj vlastný rokovací poriadok.
3. Generálny tajomník OSN zabezpečí Sekretariát Komisie.

4. Zasadania Komisie sa budú konať spravidla v sídle Organizácie Spojených národov.
5. Prvé zasadanie Komisie zvolá generálny tajomník.

Článok 15

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov je depozitárom tohto dohovoru.

Článok 16

1. Tento dohovor je otvorený na podpis všetkým štátom v sídle Organizácie Spojených národov až do nadobudnutia jeho platnosti.
2. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu štátmi, ktoré ho podpísali.

Článok 17

Tento dohovor je otvorený na prístup všetkým štátom.

Článok 18

1. Tento dohovor nadobudne platnosť tridsiatym dňom po uložení 27. ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí, schválení alebo prístupe.
2. Pre každý štát, ktorý tento dohovor ratifikuje, prijme, schváli alebo k nemu pristúpi po nadobudnutí jeho platnosti, nadobudne dohovor platnosť tridsiatym dňom po uložení jeho príslušnej listiny.

Článok 19

Akýkoľvek spor medzi zmluvnými štátmi týkajúci sa výkladu, vykonávania alebo plnenia tohto dohovoru, ktorý sa neurovná rokovaním, sa na žiadosť a so vzájomným súhlasom zmluvných štátov v spore odovzdá Medzinárodnému súdnemu dvoru, pokiaľ sa strany v spore nedohodnú na inom spôsobe urovnania sporu.

Článok 20

1. Ktorýkoľvek zmluvný štát môže navrhnúť zmenu alebo revíziu tohto dohovoru a predložiť ju depozitárovi. Generálny tajomník rozošle navrhovanú zmenu alebo revíziu zmluvným stranám so žiadosťou, aby mu oznámili, či sú pre zvolanie konferencie zmluvných štátov za účelom prerokovania návrhov a hlasovania o nich. V prípade, že aspoň jedna tretina zmluvných štátov sa vysloví pre takúto konferenciu, generálny tajomník ju zvolá pod záštitou Organizácie Spojených národov. Každá zmena alebo revízia prijatá na konferencii väčšinou prítomných a hlasujúcich zmluvných štátov sa predloží na schválenie Valnému zhromaždeniu Organizácie Spojených národov.
2. Zmeny alebo revízie nadobudnú platnosť po tom, čo ju schváli Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov a prijme dvojtretinová väčšina zmluvných štátov tohto dohovoru v súlade so svojimi ústavnými predpismi.
3. Len čo zmeny alebo revízie nadobudnú platnosť, budú záväzné pre všetky zmluvné štáty, ktoré ich prijali, ostatné zmluvné štáty budú stále viazané ustanoveniami tohto dohovoru a všetkými zmenami a revíziami, ktoré prv prijali.

Článok 21

Zmluvný štát môže odstúpiť od tohto dohovoru písomným oznámením zaslaným depozitárovi. Toto odstúpenie nadobudne účinnosť rok odo dňa, keď ho depozitár prijme.

Článok 22

Tento dohovor sa uzavrel v anglickom, arabskom, čínskom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku, pričom všetky texty sú rovnako pôvodné.

*) Tu sa uverejňuje slovenský preklad.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.